

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงาน

ตามภารกิจของเทศบาลตำบลไทรแก้ว

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

เทศบาลตำบลไทรแก้ว

อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

หลักการและเหตุผล

การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล เนื่องจากเหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริต เมื่อเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบและผลเสียต่าง ๆ มากมายการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้อิงองค์กร จะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด เทศบาลตำบลไร่เก่าได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้จากกระบวนการอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558, การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ, การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล ซึ่งหน่วยงานจะต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตแต่ละประเด็น โดยมีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง รวมทั้งมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งดำเนินการในปี พ.ศ. 2568 เพื่อเปิดเผยให้สาธารณชนได้รับทราบ

ดังนั้นเทศบาลตำบลไร่เก่า จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาลตำบลไร่เก่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้มีมาตรการระบบ หรือแนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการทุจริตในประเด็นสินบน ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. การระบุความเสี่ยงและประเภทความเสี่ยงการทุจริต

การระบุความเสี่ยงให้ระบุนรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงด้านการทุจริต โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงด้านการทุจริตนั้นอยู่แล้ว และนำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวมาพิจารณาประเภทความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	ความหมาย
Know Factor	ความเสี่ยงที่เคยเกิดมาก่อนหรือคาดว่าจะมีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ
Unknow Factor	ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือมีประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยง

2. เกณฑ์ในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ความเสี่ยง พิจารณาเงื่อนไขในการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง 2 มิติ คือ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) เพื่อกำหนดระดับความเสี่ยง (Level of Risk)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเป็นข้อมูลในการตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยง โดยการพิจารณาถึงโอกาสในการเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) การวิเคราะห์สามารถเป็นได้ทั้งการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative) กึ่งปริมาณ (Semi-Quantitative) เชิงปริมาณ (Quantitative) หรือผสมผสานกันไป

กระบวนการประเมินความเสี่ยงของเทศบาลตำบลไร่เก่า จะทำการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) อันเนื่องมาจากความเสี่ยง

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง การประเมินโอกาส ของการที่แต่ละเหตุการณ์จะเกิดขึ้น โดยการพิจารณาจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดในอนาคต โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
5	มีโอกาสดเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นสูงมาก
4	มีโอกาสดเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นสูง
3	มีโอกาสดเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นบ้าง
2	มีโอกาสดเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นน้อย
1	มีโอกาสดเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นยาก

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น เป็นการพิจารณาระดับความรุนแรง และมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับ โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
5	มีโอกาสดเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นสูงมาก
4	มีโอกาสดเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นสูง
3	มีโอกาสดเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นบ้าง
2	มีโอกาสดเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นน้อย
1	มีโอกาสดเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้นยาก

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงปริมาณ

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มากกว่า 5 แสนบาท
4	สูง	มากกว่า 1 แสนบาท ถึง 5 แสนบาท
3	ปานกลาง	มากกว่า 50,000 บาท ถึง 1 แสนบาท
2	น้อย	มากกว่า 25,000 ถึง 50,000 บาท
1	น้อยมาก	ไม่เกิน 10,000 บาท

ระดับความเสี่ยง (Risk Level) กำหนดค่าเท่ากับผลคูณของระดับโอกาสที่ความเสี่ยงอาจเกิดขึ้น

(Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) อันเนื่องมาจากความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง (Risk Level) = ระดับโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) × ระดับผลกระทบ (Impact)

ซึ่งระดับความเสี่ยงแบ่งตามความสำคัญเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับ ความเสี่ยง สูง (High) 10-16 ปานกลาง (Medium) 6-9 น้อย (Low) 1-5

ระดับความเสี่ยง	ระดับ คะแนน	ความหมาย
สูงมาก	17-25	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงในทันทีเพื่อให้ ความเสี่ยงต่ำลง และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ในที่สุด
สูง	10-16	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องเฝ้าระวัง และจัดการความเสี่ยงเพื่อให้ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป
ปานกลาง	6-9	ระดับที่พอยอมรับได้ แต่ต้องใช้ความพยายามที่จะลดความเสี่ยงที่จะลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่น้อยลงต่อไป
ต่ำ	1-5	ระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้วิธีควบคุมปกติในขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนด และติดตามระดับความเสี่ยงตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงจากการทุจริต

ระดับการยอมรับความเสี่ยง (Degree of Acceptance)

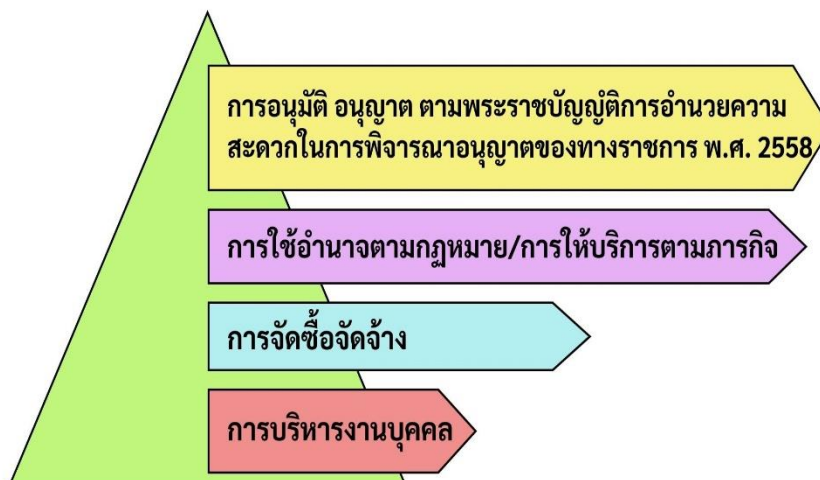
โอกาส \ ผลกระทบ	เกิดขึ้นยาก (1)	เกิดขึ้นน้อย (2)	เกิดขึ้นบ้าง (3)	เกิดขึ้นสูง (4)	เกิดขึ้นสูงมาก (5)	
สูงมาก (5)	5	10	15	20	25	ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้
สูง (4)	4	8	12	16	20	
ปานกลาง (3)	3	6	9	12	15	
น้อย (2)	2	4	6	8	10	มาตรการควบคุมความเสี่ยง
น้อยมาก (1)	1	2	3	4	5	ยอมรับได้

1) ระดับความเสี่ยง 17 - 25 คะแนน (สูงมาก)	ต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด
2) ระดับความเสี่ยง 10 - 16 คะแนน (สูง)	ต้องเฝ้าระวัง
3) ระดับความเสี่ยง 6 - 9 คะแนน (ปานกลาง)	พอจะยอมรับได้ใช้วิธีควบคุมปกติ
4) ระดับความเสี่ยง 1 - 5 คะแนน (ต่ำ)	ไม่ต้องการควบคุม

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เทศบาลตำบลไร่เก่า ได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
2. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย
3. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
4. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

ตารางการประเมินระดับค่าความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงาน
ตามภารกิจของเทศบาลตำบลไร่เก่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558			
1. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	2	2	4
2. การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วใน การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	2	2	4
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
1เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินหรือ ผลประโยชน์อื่นใด ในการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎหมาย เช่นเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์จากการเข้าบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในกรณีเกิดสาธารณภัย เป็นต้น	2	2	4
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง			
1. การตรวจรับพัสดุไม่ตรงตามสัญญาหรือรูปแบบที่กำหนด โดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากคู่สัญญา	2	2	4
2. เกิดการแก้ไขหรือขยายระยะเวลาทำการตามสัญญาโดยไม่มี เหตุอันสมควร เพื่อเอื้อประโยชน์ ให้กับผู้รับจ้างที่ติดสินบน	2	2	4
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล			
1. การสรรหาบุคลากร มีการเรียกรับหรือรับสินบน/ผลประโยชน์เพื่ออำนวยความสะดวกในกระบวนการสรรหา	1	2	2
2. มีการซื้อขายตำแหน่ง เพื่อบรรจุ/แต่งตั้ง/โยกย้ายข้าราชการ	1	2	2

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาลตำบลไร่เก่า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง				วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง
		สูงมาก	สูง	กลาง	ต่ำ	
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558						
	1. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต				✓	- การจัดให้มีระบบและช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน - ประกาศการใช้นโยบาย No Gift Policy และให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
	2. การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลากำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วใน การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต				✓	- การจัดทำคู่มือปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อยึดถือปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน - ประกาศการใช้นโยบาย No Gift Policy และให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ						
	1. เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นใด ในการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย เช่นเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์จากการเข้าบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในกรณีเกิดสาธารณภัย เป็นต้น				✓	- กำหนดนโยบายและมาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ - ประกาศการใช้นโยบาย No Gift Policy และให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด - จัดกิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ - จัดให้มีช่องทางการร้องเรียน

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง				วิธีการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง
		สูงมาก	สูง	กลาง	ต่ำ	
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง						
	1. การตรวจรับพัสดุไม่ตรงตามสัญญาหรือรูปแบบที่กำหนด โดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากคู่สัญญา				✓	- กำหนดนโยบายและมาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ - จัดกิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ - จัดให้มีช่องทางการร้องเรียน - ผู้บังคับบัญชาควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ - ประกาศการใช้นโยบาย No Gift Policy และให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
	2. . เกิดการแก้ไขหรือขยายระยะเวลาทำการตามสัญญาโดยไม่มี เหตุอันสมควร เพื่อเอื้อประโยชน์ ให้กับผู้รับจ้างที่ติดสินบน				✓	- จัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสให้เจ้าหน้าที่ - จัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน - ประกาศการใช้นโยบาย No Gift Policy และให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล						
	1. การสรรหาบุคลากร มีการเรียกหรือรับสินบน/ผลประโยชน์เพื่ออำนวยความสะดวกในกระบวนการสรรหา				✓	- จัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน - ให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับกระบวนการสรรหาให้เจ้าหน้าที่อย่างชัดเจน
	2. มีการซื้อขายตำแหน่ง เพื่อบรรจุ/แต่งตั้ง/โยกย้ายข้าราชการ				✓	- จัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน - กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต